

BÖLÜM 5

TIBBİ SEKRETERLER İÇİN HASTALIKLAR BİLGİSİ TERMINOLOJİSİ

Tuğba ÖZ¹

5.1. GİRİŞ

Grekçe kökenli, bileşik bir kavram olan terminologia, Latince'de adlandırma anlamına gelmektedir. Türkçe'de farklı bilim ve sanat alanlarında geniş kullanım alanı bulmuş, özel kavramlar/sözcükler şeklinde tanımlanmaktadır. Genellikle tek başına kullanıldığında da, cümle içinde kullanıldığında da aynı anlamı veren ve anlamı değişmeyen sözcük demektir. Özetle; Türkçe'de derlemek fiilinden türetilmiş olup, Terminoloji; terimlerle uğraşan bilim dalıdır ve tıp terimlerini kendine konu alan bilim dalı da Tıbbi Terminoloji olarak tanımlanmaktadır (Akyurt, 2017).

5.2. SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARININ TERMINOLOJİSİ

Solunum sistemi (**Systema Respiratorium**), kandaki CO₂ gazının O₂ gazı ile yer değiştirmesini sağlayan bir sistemdir. Bu sistem; Üst Solunum Yolları; Burun (**Nasus**), Yutak (**Pharynx**), Gırtlak (**Larynx**), Alt Solunum Yolları; Soluk/Nefes Borusu (**Trachea**), Bronşlar ve Bronşiyollerden oluşmaktadır (Aştı ve Karadağ, 2011).

5.2.1. Solunum Sistemi Hastalıklarına İlişkin Semptom Terimleri

Respiration	: Nefes alıp-verme eylemi
Expirium	: Nefes verme
Inspirium	: Nefes alma
Anosmia	: Koku alamama, koku duyusunun yok olması
Aphonia	: Ses kaybının olması
Epistaxis	: Burun kanaması
Hemoptysis	: Kan tükürülmesi/Kanlı öksürük
Apnea	: Solunumun olmaması/durması

¹ Öğr. Gör., İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
tugbaoz@esenyurt.edu.tr

5.9.3. Endokrin Sistem Hastalıklarına İlişkin Cerrahi Terimler

Adrenal- ectomy	: Adrenal (böbrek üstü) bezinin ameliyatla çıkarılması
Hypophys- ectomy	: Hipofiz bezinin ameliyatla çıkarılması
Parathyroid- ectomy	: Paratiroid bezin ameliyatla çıkarılması
Thyroid- ectomy	: Tiroit bezinin ameliyatla çıkarılması
Subtotal tiroidektomi	: Tiroid bezinin bir kısmının ameliyatla çıkarılması/ alınması

5.10. SONUÇ

Tıbbi Terminoloji'nin; Anesteziyoloji, Reanimasyon, Cerrahi ve Ameliyathane Terimleri, Tıbbi Tedavi ve Görüntüleme Terimleri, Dental Radyoloji, Patoloji Terimleri, Tıbbi Laboratuvar Terimleri, Dış Hekimliği Terimleri, Temel Farmakoloji, İlaç Bilimleri Terimleri ve Veterinerlik Terimleri şeklinde pek çok alanı bulunmaktadır. Bölümümüzde sadece Hastalıklar Bilgisine yönelik özel bir terminoloji; anatomik, semptom, tanısal ve cerrahi olmak üzere dört başlık altında ele alınmıştır.

YAZAR HAKKINDA

1986 yılında Kütahya'da doğan yazar ilk ve orta öğrenimini burada tamamladı. 2010 yılında Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nden mezun oldu. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Cebeci Yerleşkesinde Hemşire olarak çalıştı. 2019 yılında Marmara Üniversitesi Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği alanında yüksek lisans eğitimini tamamlayan yazar halen aynı üniversitede yine Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalında doktora eğitimine devam etmektedir. 2019 yılı Eylül ayında İstanbul Esenyurt Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalışmaya başlayan yazar, Jinekoloji, İnfertilite ve Perinatoloji gibi alanlarda çalışmalarına devam etmektedir.

KAYNAKLAR

- Akyurt, N. (2017). Tıbbi Terminoloji. Kongre Kitabevi.
- Arsantaş, D., (2012). Tıbbi Terminoloji. Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Aştı, T.A. ve Karadağ, A. (2011). (Ed.) Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri. Nobel Tıp Kitabevi, Adana.
- Ay, E., N. (2021) Tıbbi Terminoloji. Ankara Nobel Tıp Kitapevleri, Ankara.
- Mesut, R. ve Çıkmaz S., (2014). Tıbbi Terminoloji. 2. Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri.
- Mutuş, R. ve Pehlevan, F. (2019). Sağlık Bilimleri İçin Tıbbi Terminoloji. 1. Baskı. Ankara Nobel Tıp Kitabevi.
- Polat, M. ve Eroğlu F. (2015). Tıbbi Terminoloji. Dünya Tıp Kitabevi.